

Ödev 1. Aşağıda verilen DP problemini Simpleks yöntemi kullanarak çözünüz.

$$\text{Maks } Z = 4X_1 + 4X_2$$

$$6X_1 + 4X_2 \leq 24 \quad (1)$$

$$X_1 + 2X_2 \leq 6 \quad (2)$$

$$-X_1 + X_2 \leq 1 \quad (3)$$

$$X_2 \leq 2 \quad (4)$$

$$X_1, X_2 \geq 0$$

$$\text{Maks } Z = 4X_1 + 4X_2 + 0X_3 + 0X_4 + 0X_5 + 0X_6$$

$$6X_1 + 4X_2 + X_3 = 24$$

$$X_1 + 2X_2 + X_4 = 6$$

$$-X_1 + X_2 + X_5 = 1$$

$$X_2 + X_6 = 2$$

$$X_1, X_2, X_3, X_4, X_5, X_6 \geq 0$$

		C_j	4	4	0	0	0	0
C_B	Temel	X_B	X₁	X₂	X₃	X₄	X₅	X₆
0	X ₃	24	6	4	1	0	0	0
0	X ₄	6	1	2	0	1	0	0
0	X ₅	1	-1	1	0	0	1	0
0	X ₆	2	0	1	0	0	0	1
	Z _j	0	0	0	0	0	0	0
	C _j -Z _j		4	4	0	0	0	0

Temele giren değişken seçimi:

$$\text{Maks } (C_j - Z_j ; C_j - Z_j > 0) = \text{Maks } (4 - 4) \quad X_1 \text{ değişkeni keyfi olarak seçilmiştir.}$$

Temelden çıkan değişken seçimi:

$$\text{Min} \left(\frac{X_{Bi}}{a_{ij}}, \quad a_{ij} > 0 \right) =$$

$$\text{Min} \left(\frac{24}{6} = 4, \quad \frac{6}{1} = 6 \right) \quad X_3 \text{ değişkeni temelden çıkar.}$$

		C_j	4	4	0	0	0	0
C_B	Temel	X_B	X₁	X₂	X₃	X₄	X₅	X₆
4	X ₁	4	1	4/6	1/6	0	0	0
0	X ₄	2	0	8/6	-1/6	1	0	0
0	X ₅	5	0	2/6	1/6	0	1	0
0	X ₆	2	0	1	0	0	0	1
	Z _j	16	4	16/6	4/6	0	0	0
	C _j -Z _j		0	8/6	-4/6	0	0	0

Temele giren değişken seçimi:

$$\text{Maks } (C_j - Z_j; C_j - Z_j > 0) = \text{Maks} \left(\frac{8}{6} \right) \quad X_2 \text{ değişkeni temele girer.}$$

Temelden çıkan değişken seçimi:

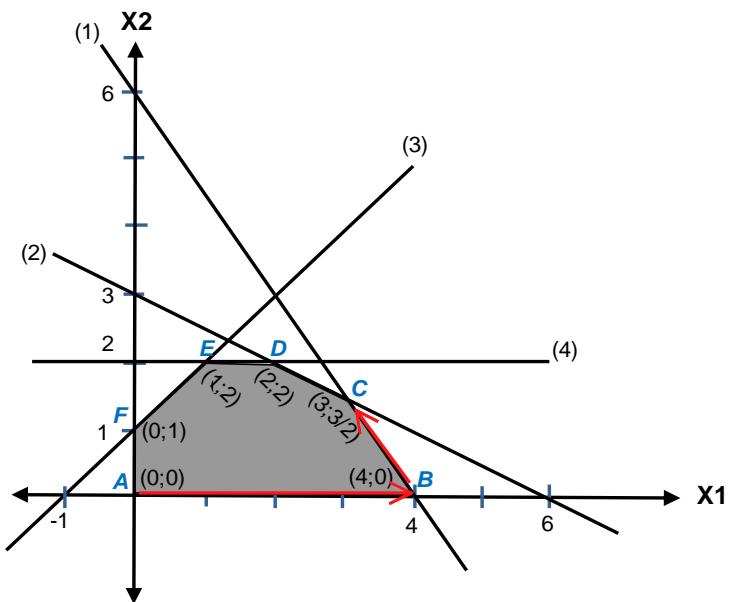
$$\text{Min} \left(\frac{X_{Bi}}{a_{ij}}, \quad a_{ij} > 0 \right) =$$

$$\text{Min} \left(\frac{4}{\left(\frac{4}{6}\right)} = 6, \quad \frac{2}{\left(\frac{8}{6}\right)} = 1,5, \quad \frac{5}{\left(\frac{2}{6}\right)} = 15, \quad \frac{2}{1} = 2 \right) \quad X_4 \text{ değişkeni temelden çıkar.}$$

		C_j	4	4	0	0	0	0
C_B	Temel	X_B	X₁	X₂	X₃	X₄	X₅	X₆
4	X ₁	3	1	0	2/8	4/8	0	0
4	X ₂	3/2	0	1	-1/8	6/8	0	0
0	X ₅	9/2	0	0	5/24	-2/8	1	0
0	X ₆	1/2	0	0	1/8	-6/8	0	1
	Z_j	18	4	4	4/8	5	0	0
	C_j-Z_j		0	0	-4/8	-5	0	0

Tüm $C_j - Z_j \leq 0$ olduğundan optimal çözüme ulaşılmıştır. Optimal çözüm; $X_1^*=3, X_2^*=3/2, X_5^*=9/2, X_6^*=1/2$ ve $Z^*=18$.

Simpleks Algoritmanın her iterasyonunda amaç fonksiyonu öncekinden daha iyi değere sahiptir ve uygun çözüm bölgesinin az sayıda köşe noktası kullanılarak optimal çözüme ulaşılmıştır:

Mevcut Nokta	Komşu Noktalar
A (0, 0) $Z_A = 0$	$Z_B = 16$ $Z_F = 4$
B (4, 0) $Z_B = 16$	$Z_A = 0$ $Z_C = 18$
C (3, 3/2) $Z_C = 18$	$Z_B = 16$ $Z_D = 16$

Ödev 2: Aşağıda verilen DP problemini Simpleks yöntemi kullanarak çözünüz.

$$\text{Min } Z = -5X_1 - 3X_2 + 2X_3$$

$$X_1 + X_2 + X_3 \leq 5$$

$$X_1 - 2X_2 - 2X_3 \leq 4$$

$$3X_1 + 3X_2 + 2X_3 \leq 15$$

$$X_1, X_2, X_3 \geq 0$$

$$\text{Min } Z = -5X_1 - 3X_2 + 2X_3 + 0X_4 + 0X_5 + 0X_6$$

$$X_1 + X_2 + X_3 + X_4 = 5$$

$$X_1 - 2X_2 - 2X_3 + X_5 = 4$$

$$3X_1 + 3X_2 + 2X_3 + X_6 = 15$$

$$X_1, X_2, X_3, X_4, X_5, X_6 \geq 0$$

		C_j	-5	-3	2	0	0	0
C_B	Temel	X_B	X₁	X₂	X₃	X₄	X₅	X₆
0	X ₄	5	1	1	1	1	0	0
0	X ₅	4	1	-2	-2	0	1	0
0	X ₆	15	3	3	2	0	0	1
	Z_j	0	0	0	0	0	0	0
	C_j-Z_j		-5	-3	2	0	0	0

Temele giren değişken seçimi:

$$\text{Min } (C_j - Z_j ; \quad C_j - Z_j < 0) = \text{Min } (-5, -3) \quad X_1 \text{ değişkeni temele girer.}$$

Temelden çıkan değişken seçimi:

$$\text{Min} \left(\frac{X_{bi}}{a_{ij}}, \quad a_{ij} > 0 \right)$$

$$= \text{Min} \left(\frac{5}{1} = 5, \quad \frac{4}{1} = 4, \quad \frac{15}{3} = 5 \right) \quad X_5 \text{ değişkeni temelden çıkar.}$$

		C_j	-5	-3	2	0	0	0
C_B	Temel	X_B	X₁	X₂	X₃	X₄	X₅	X₆
0	X ₄	1	0	3	3	1	-1	0
-5	X ₁	4	1	-2	-2	0	1	0
0	X ₆	3	0	9	8	0	-3	1
	Z_j	-20	-5	10	10	0	-5	0
	C_j-Z_j		0	-13	-8	0	5	0

Temele giren değişken seçimi:

$$\text{Min } (C_j - Z_j ; \quad C_j - Z_j < 0) = \text{Min } (-13, -8) \quad X_2 \text{ değişkeni temele alınır.}$$

Temelden çıkan değişken seçimi:

$$\text{Min} \left(\frac{X_{bi}}{a_{ij}}, \quad a_{ij} > 0 \right)$$

$$= \text{Min} \left(\frac{1}{3} = 0,33, \quad \frac{3}{9} = 0,33 \right) \quad X_4 \text{ değişkeni keyfi olarak seçilmiştir.}$$

		C_j	-5	-3	2	0	0	0
C_B	Temel	X_B	X₁	X₂	X₃	X₄	X₅	X₆
-3	X ₂	1/3	0	1	1	1/3	-1/3	0
-5	X ₁	14/3	1	0	0	2/3	1/3	0
0	X ₆	0	0	0	-1	-3	0	1
	Z_j	-73/3	-5	-3	-3	-13/3	-2/3	0
	C_j-Z_j		0	0	5	13/3	2/3	0

Tüm C_j - Z_j ≥ 0 olduğundan optimal çözüme ulaşılmıştır. X₁*=14/3, X₂*=1/3, X₃*=0, Z*= -73/3.

Ödev 3:

$$\text{Maks } Z = X_1 + 2X_2 + 3X_3$$

$$X_1 + X_2 \leq 4$$

$$X_3 \leq 5$$

$$X_1, X_2, X_3 \geq 0$$

$$\text{Maks } Z = X_1 + 2X_2 + 3X_3 + 0X_4 + 0X_5$$

$$X_1 + X_2 + X_4 = 4$$

$$X_3 + X_5 = 5$$

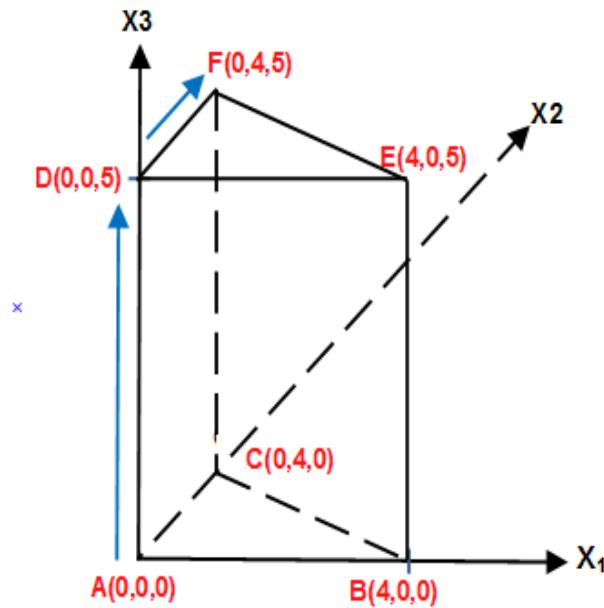
$$X_1, X_2, X_3, X_4, X_5 \geq 0$$

		C_j	1	2	3	0	0
C_B	Temel	X_B	X₁	X₂	X₃	X₄	X₅
0	X ₄	4	1	1	0	1	0
0	X ₅	5	0	0	1	0	1
	Z _j	0	0	0	0	0	0
	C _j -Z _j		1	2	3	0	0

		C_j	1	2	3	0	0
C_B	Temel	X_B	X₁	X₂	X₃	X₄	X₅
0	X ₄	4	1	1	0	1	0
3	X ₃	5	0	0	1	0	1
	Z _j	15	0	0	3	0	3
	C _j -Z _j		1	2	0	0	-3

		C_j	1	2	3	0	0
C_B	Temel	X_B	X₁	X₂	X₃	X₄	X₅
2	X ₂	4	1	1	0	1	0
3	X ₃	5	0	0	1	0	1
	Z _j	23	2	2	3	2	3
	C _j -Z _j		-1	0	0	-2	-3

Tüm C_j - Z_j ≤ 0 olduğundan optimal çözüme ulaşılmıştır. X₁*= 0, X₂*= 4, X₃*= 5, Z*= 23.

Mevcut Nokta	Komşu Noktalar
$A (0, 0, 0) Z_A = 0$	$Z_B = 4 \quad Z_C = 8 \quad Z_D = 15$
$D (0, 0, 5) Z_D = 15$	$Z_A = 0 \quad Z_E = 19 \quad Z_F = 23$
$F (0, 4, 5) Z_F = 23$	$Z_C = 8 \quad Z_D = 15 \quad Z_E = 19$